

EUROOPA KESKPANGA MÄÄRUS (EÜ) nr 1027/2006,

14. juuni 2006,

statistikaaruandluse nõuete kohta seoses postipankadega, mis võtavad vastu hoiuseid euroala residentidest mitterahaloomesutustelt

(EKP/2006/8)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse nõukogu 23. novembri 1998. aasta määrust (EÜ) nr 2533/98 statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpanga poolt, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 5 lõiget 1 ja artikli 6 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 2533/98 artikli 2 lõige 1 sätestab, et EKP statistiliste andmete esitamise nõuete täitmiseks on Euroopa Keskpangal (EKP) õigus riikide keskpankade (RKPd) abiga koguda vaadeldavalt andmeid esitavalt üldkogumilt statistilist teavet Euroopa Keskpankade Süsteemi ülesannete täitmiseks vajalikul määral. Artikli 2 lõike 2 punkti b kohaselt hõlmab vaadeldav andmeid esitav üldkogum postipangad (*post office giro institution*), kui see on vajalik EKP statistikaaruandluse nõuete täitmiseks muuhulgas rahandus- ja pangandusstatistika valdkonnas.
- (2) 22. novembri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 2423/2001 rahaloomeasutuste sektori koondbilansi kohta (EKP/2001/13) ⁽²⁾ võeti vastu määruse (EÜ) nr 2533/98 alusel. Määruse (EÜ) nr 2423/2001 (EKP/2001/13) artikli 2 lõike 1 kohaselt koosneb andmeid esitav üldkogum osalevate liikmesriikides resideerivatest rahaloomeasutustest (RAd).
- (3) Euroala rahaagregaadid ja nende vastaskirjed on arvatud peamiselt määruse (EÜ) nr 2423/2001 (EKP/2001/13) kohaselt kogutud rahaloomeasutuste bilansandmete alusel. Samas ei hõlma euroala rahaagregaadid mitte ainult rahaloomeasutuste rahalisi kohustusi euroala residentidest mitterahaloomesutustest (v.a keskvalitsused) ees, vaid ka keskvalitsuse rahalisi kohustusi euroala residentidest mitterahaloomesutustest (v.a keskvalitsused) ees. Seetõttu kogutakse praegu täiendavat statistilist teavet

keskvalitsuse hoiuste (kohustused) ja keskvalitsuse raha ja RAde emiteeritud väärtpaberite hoiuste kohta vastavalt 6. veebruari 2003. aasta suunisele EKP/2003/2 Euroopa Keskpanga statistilise aruandluse nõuete kohta ja riikide keskpankade statistilise teabe aruandluse korra kohta rahandus- ja pangandusstatistika valdkonnas. ⁽³⁾

- (4) Mõnes osalevas liikmesriigis ei kuulu postipangad enam keskvalitsuse sektoris vastavalt riikide ja regioonide arvepidamise Euroopa süsteemile ühenduses (ESA 95) ⁽⁴⁾ ja nad ei ole seotud piiranguga võtta vastu hoiuseid ainult rahandusministeeriumide nimel, vaid võivad võtta hoiuseid ka nende endi nimel. Seetõttu ei saa esitada sellise hoiuste kohta statistilist teavet suunise EKP/2003/2 raames.
- (5) Hoiuseid vastu võtvate postipankade tegevus on selles osas sarnane rahaloomeasutuste tegevusega. Mõlemat tüüpi asutuste kohta peaksid seetõttu kehtima ühesugused statistikaaruandluse nõuded niivõrd, kui need nõuded on asjakohased nende äritegevuse suhtes.
- (6) Et tagada ühtlustatud kohtlemine ja kindlustada postipankade poolt vastu võetud hoiuste statistilise teabe kättesaadavus, tuleb vastu võtta uus määrus ning kehtestada aruandluse nõuded sellistele üksustele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

— *osalev liikmesriik, andmeesitajad ja resident* esinevad tähenduses, mis on määratletud määruse (EÜ) nr 2533/98 artiklis 1;

⁽¹⁾ EÜT L 318, 27.11.1998, lk 8.

⁽²⁾ EÜT L 333, 17.12.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2423/2001 (EKP/2004/21) (ELT L 371, 18.12.2004, lk 42).

⁽³⁾ ELT L 241, 26.9.2003, lk 1. Suunist on viimati muudetud suuniselega EKP/2005/4 (ELT L 109, 29.4.2005, lk 6).

⁽⁴⁾ Vastu võetud Euroopa Liidu Nõukogu poolt 25. juuni 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 2223/96 riikide ja regioonide arvepidamise Euroopa süsteemi kohta ühenduses (EÜT L 310, 30.11.1996, lk 1). Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1267/2003 (ELT L 180, 18.7.2003, lk 1).

— *postipank*: postkontor, mis kuulub sektorisse "kaupu ja mittefinantsteenuseid tootvad ettevõtted" (ESA 95 sektor 11) ja mis lisaks postiteenustele võtab vastu hoiuseid euroala residentidest mitterahalomeasutustelt eesmärgiga pakkuda oma hoiustajatele rahaülekandeteenuseid.

Artikkel 2

Tegelik andmeid esitav üldkogum

1. Tegelik andmeid esitav üldkogum koosneb osalevate liikmesriikide territooriumil asuvatest postipankadest.

2. EKP juhatus võib koostada ja pidada nimekirja postipankadest, kelles suhtes kohaldatakse käesolevat määrust. RKPd ja EKP võimaldavad asjaomasele postipangale juurdepääsu nimekirjale ja selle ajakohastustele kohasel viisil, sealhulgas elektrooniliselt, Interneti kaudu või paberkandjal, kui asjaomane postipank seda taotleb. Nimekiri on lihtsalt teadmiseks, kuid EKP ei kohalda ühegi postipanga suhtes sanktsioone, kui viimane kättesaadav nimekiri oli ebaõige ja postipank ei täitnud aruandluse nõudeid, kuna tugines heauskselt ebaõigele nimekirjale.

3. RKPd võivad teha erandeid käesoleva määruse alusel postipankade suhtes kohaldatavatest statistikaaruandluse nõuetest, kui nõutavat statistilist teavet kogutakse muudest kättesaadavatest allikatest. RKPd kontrollivad selle tingimuse täitmist aegsasti, et iga aasta alguses saaks vajaduse korral teha erandeid või tühistada need kokkuleppel EKPga.

Artikkel 3

Statistikaaruandluse nõuded

1. Tegelik andmeid esitav üldkogum esitab igakuiselt statistilise teabe, mis hõlmab nende bilansi kuulõpupositsioone, selle osaleva liikmesriigi RKP-le, kus postipank on resident.

2. Käesoleva määruse alusel nõutav statistiline teave hõlmab postipanga enda nimel toimuvat äritegevust ning on sätestatud I ja II lisas.

3. Käesoleva määruse alusel nõutav statistiline teave esitatakse andmete edastamist, täpsust, mõistete vastavust ja läbivaatamist käsitlevate miinimumnõuete kohaselt, mis on sätestatud III lisas.

4. Riikide keskpangad määratlevad ja rakendavad riigi erisusi arvestades aruandluskorra, mida tegelik andmeid esitav üldkogum peab järgima. Riikide keskpangad tagavad, et see aruandluskord annab käesoleva määrusega nõutava statistilise teabe ja võimaldab kontrollida III lisas sätestatud andmete edastamist, täpsust, mõistete vastavust ja läbivaatamist käsitlevate miinimumnõuete järgimist.

5. Ühinemise, jagunemise või muu ümberkujundamise puhul, mis võib mõjutada andmeesitaja statistikakohustuste täitmist, teatab asjaomane andmeesitaja asjakohasele RKP-le käesolevas määruses sätestatud statistikaaruandluse nõuete täitmise kavandatava korra pärast seda, kui sellise toiminguga läbiviimise kavatsus on avalikustatud ja enne kui ühinemine, jagunemine või ümberkorraldus on toimunud.

Artikkel 4

Tähtajalisus

RKPd edastavad artikli 3 lõigete 1 ja 2 alusel esitatud statistilise teabe EKP-le andmetega hõlmatud kuule järgneva kuu 15. tööpäeva lõpuks. RKPd otsustavad, millal nad peavad andmeesitajatelt andmed saama, et seda tähtaega järgida.

Artikkel 5

Raamatupidamiseeskirjad

1. Arvestades lõigetes 2 ja 3 sätestatud, on käesolevale määrusele vastava aruandluse jaoks postipankade poolt järgitavad raamatupidamisreeglid need, millega rakendatakse riigis nõukogu 8. detsembri 1986. aasta direktiiv 86/635/EMÜ pankade ja muude finantsasutuste raamatupidamise ja konsolideeritud aastaaruannete kohta, ⁽¹⁾ ja kõik muud postipankade suhtes kohaldatavad rahvusvahelised standardid. Ilma et see piiraks osalevates liikmesriikides tunnustatud raamatupidamistavade kohaldamist ja tasaarvelduskorda, tuleb statistilistes aruannetes esitada varad ja kohustused brutosummana.

2. Hoiused (kohustused) ja laenud esitatakse nimiväärtuses kuu lõpu seisuga brutosummana. Nimiväärtus on põhisumma, mille laenusaja peab lepingu kohaselt laenuandjale tagasi maksma.

⁽¹⁾ EÜT L 372, 31.12.1986, lk 1.

3. RKPd võivad lubada proviseeritud laenude aruandlust, millest on maha arvatud eraldised, ja ostetud laenude aruandlust soetamisel kokkulepitud hinnaga, kui vastavat aruandlusviisi kohaldatakse kõikidele residentidest andmeesitajatele ja see on vajalik laenude statistilise hindamise järjepidevuse säilitamiseks andmete osas, mille aruandlusperiood oli enne jaanuari 2005.

Artikkel 6

Statistilise teabe kontrollimine ja kohustuslik kogumine

RKPdel on õigus kontrollida või kohustuslikus korras koguda teavet, mille andmeesitajad esitavad käesolevas määruses sätestatud statistikaaruandluse nõudeid järgides, ilma et see piiraks EKP õigust seda ise teha. Seda õigust kasutatakse eelkõige siis, kui tegelikku andmeid esitavasse üldkogumisse kuuluv postipank ei täida III lisas sätestatud andmete edastamise, täpsuse, mõistelise vastavuse ja läbivaatamise miinimumnõudeid.

Artikkel 7

Lõppsätted

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päevale järgneval päeval.

Frankfurt Maini ääres, 14. juuni 2006

EKP nõukogu nimel

EKP president

Jean-Claude TRICHET

	A. Riigisisesed										B. Muud osalevad liikmesriigid						D. Määratlemata			
	Mitte-RAD					Mitte-RAD					Mitte-RAD									
	RAD	Välitsus-sektor	Kokku	Muud finansiva-hendajad	Kindlus-tussel-tusid ja pensio-nifondid	Kaup ja mitte-taanustee-tused	Kodumajapidamised+kodumaja-pidamisi teinud kasumi-taotluseta asutused	RAD	Keskva-litus	Kokku	Muud finansiva-hendajad	Kindlus-tussel-tusid ja pensio-nifondid	Kaup ja mitte-taanustee-tused	Muud residentide sektorid	Kodumajapidamised + kodu-majapidamisi teinud kasumi-taotluseta asutused	C. Muu maailm				
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	(m)	(n)	(o)	(p)	(q)	(r)	(s)	(t)	
VARAD																				
1 Sularaha																				
1e millest euro																				
2 Laenuid																				
kuni üks aasta																				
üle ühe aasta ja kuni viis aastat																				
üle viie aasta																				
2e millest euro																				
3 Väärtpaberid, v.a aktsiad																				
3e Euro																				
kuni üks aasta																				
üle ühe aasta ja kuni kaks aastat																				
üle kahe aasta																				
3x Välisvaluuta																				
kuni üks aasta																				
üle ühe aasta ja kuni kaks aastat																				
üle kahe aasta																				
4 Rahaturufondide aktsiad/osakud																				
5 Aktsiad ja muu omakapital																				
6 Põhivara																				
7 Muu vara																				

(¹) Kaasa arvatud mitteülekanntavad arveldushoiused.

Üldine märkus:

Esitada tuleb piiritletud väljade andmed.

II LISA

STATISTIKAARUANDLUSE NÕUETEGA SEOTUD MÄÄRATLUSED

Üldised määratlused

Statistika eesmärgil konsolideerivad postipangad oma kõigi sama riigi territooriumil asuvate osakondade (registreeritud või peakontor ja/või filiaalid) tegevuse. Statistika eesmärgil ei ole lubatud konsolideerida eri riike käsitlevaid statistilisi andmeid.

Kui emaettevõtja ja tema tütarettevõtjad on sama riigi territooriumil asuvad postipangad, võib emaettevõtja konsolideerida oma statistilistes aruannetes nende tütarettevõtjate tegevuse. Tütarettevõtjad on eraldiseisvad juriidilise isiku õigustega struktuuriüksused, milles mõnel teisel üksusel on häälteenus või täisosalus; filiaalid on juriidilise isiku õiguseta üksused (iseseisva õigusliku staatusega), mis kuuluvad täielikult emaettevõtjale.

Kui postipangal on filiaale, mis asuvad teiste osalevate liikmesriikide territooriumil, peab konkreetses osalevas liikmesriigis asuv registreeritud või peakontor käsitlema positsioone kõigi nende filiaalide suhtes nagu positsioone muude osalevate liikmesriikide residentide suhtes. Samuti peab konkreetses osalevas liikmesriigis asuv filiaal käsitlema oma positsioone teiste osalevate liikmesriikide territooriumil asuvate registreeritud või peakontori või muude sama asutuse filiaalide suhtes nagu positsioone muude osalevate liikmesriikide residentide suhtes.

Kui postipangal on filiaale, mis asuvad väljaspool osalevate liikmesriikide territooriumi, peab konkreetses osalevas liikmesriigis asuv registreeritud või peakontor käsitlema positsioone kõigi nende filiaalide suhtes nagu positsioone muu maailma residentide suhtes. Samuti käsitleb konkreetses osalevas liikmesriigis asuv filiaal oma positsioone väljaspool osalevate liikmesriikide territooriumi asuvate registreeritud või peakontori või muude sama asutuse filiaalide suhtes nagu positsioone muu maailma residentide suhtes.

Offshore-finantskeskustes asuvaid postipankasid käsitatakse statistikas selle territooriumi residentidena, kus on keskuste asukoht.

Sektorite määratlused

Sektorite klassifitseerimine põhineb ESA 95 standardil. Osalevate liikmesriikide territooriumil asuvad postipankadest tehingupooled määratletakse vastavalt nende riigisisesele klassifikatsioonile sektorite või asutuste kaupa kooskõlas rahaloomeasutuste statistilise nimekirjaga ning juhiseiga klientide statistilise liigituse kohta ("Guidance for the statistical classification of customers"), mis on esitatud EKP rahandus- ja pangandusstatistika käsiraamatus ("Money and Banking Statistics Sector Manual") ja milles lähtutakse võimalikult suurel määral ESA 95-le vastavatest klassifitseerimispõhimõtetest.

"Rahaloomeasutused" hõlmavad järgmisi sektoreid ja allsektoreid:

- *rahaloomeasutused (RA)*: ühenduse õigusaktidega määratletud krediidiasutused ning teised residentidest finantsasutused, mille äritegevus seisneb üksustelt, mis ei ole rahaloomeasutused, hoiuste ja/või nende lähedaste asendajate vastuvõtmises ning oma arvel ja nimel (vähemalt majanduslikus mõttes) laenuandmises ja/või väärtpaberitesse investeerimises,
- *krediidiasutused*: vastavalt ühenduse õiguse määratlusele ⁽¹⁾ a) ettevõtja, kelle tegevuseks on hoiuste või muude tagasimakstavate vahendite vastuvõtmine avalikkuselt ⁽²⁾ ning oma arvel ja nimel laenu andmine; või b) elektronrahaasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. septembri 2000. aasta direktiivi 2000/46/EÜ elektronrahaasutuste asutamise ja tegevuse kohta ning usaldatavusnormatiivide täitmise üle peetava järelevalve kohta ⁽³⁾ tähenduses,
- *keskpangad*: osalevate liikmesriikide keskpangad ja EKP,
- *rahaturufondid*: sellised ühisinvesteeringuettevõtjad, mille osakud on likviidsuse poolest hoiuste lähedased asendajad ning kes investeerivad peamiselt rahaturuinstrumentidesse ja/või rahaturufondide aktsiatesse/osakutesse ja/või muudesse ülekantavatesse võlainstrumentidesse, mille järelejäädud tähtaeg on kuni üks aasta, ja/või pangahoiustesse ja/või kes soovivad saavutada tasuvust, mis on ligilähedane rahaturuinstrumentide intressimääradele,
- *muud rahaloomeasutused*: muud rahaloomeasutuse määratlusele vastavad residentidest finantsasutused olenemata nende tegevusvaldkonnast.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi 2000/12/EÜ krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta artikli 1 lõige 1 (EÜT L 126, 26.5.2000, lk 1). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/29/EÜ (ELT L 70, 9.3.2006, lk 50), koos selle edaspidiste muudatustega.

⁽²⁾ Kaasa arvatud tulud, mis tekivad panga võlakirjade avalikust müügist.

⁽³⁾ ELT L 275, 27.10.2000, lk 39. Koos direktiivi hilisemate muudatustega.

Väljaspool liikmesriike asuvatele pangaasutustele viidatakse pigem kui pankadele ja mitte kui rahaloomeasutustele. Samuti viitab mõiste "mitterahaloomeasutus" liikmesriikidele; teiste riikide osas on kohane mõiste "mittepangad". "Mitterahaloomeasutused" hõlmavad järgmisi sektoreid ja allsektoreid:

- *valitsussektor*: residentid üksused, mille peamine tegevusala on individuaalseks või ühistarbimiseks ettenähtud turuvälise kaupade ja teenuste tootmine ja/või riigi tulude ja rikkuse ümberjaotamine (ESA 95, punktid 2.68–2.70),
- *keskvalitsus*: riigi haldustalitused ja teised keskasutused, mille pädevusse kuulub terve majandusterritooriumi, v.a sotsiaalkindlustusfondide, haldamine (ESA 95, punkt 2.71),
- *osariigi/liidumaa valitsus*: eraldiseisvad institutsioonilised üksused, mis täidavad teatavaid valitsuse ülesandeid keskvalitsusest madalamal ning kohalikust omavalitsusest kõrgemal tasandil, välja arvatud sotsiaalkindlustusfondide haldamine (ESA 95, punkt 2.72),
- *kohalik omavalitsus*: riigi haldusorganid, mille pädevusse kuulub ainult riigi majandusterritooriumi kohalik piirkond, välja arvatud sotsiaalkindlustusfondide kohalikud asutused (ESA 95, punkt 2.73),
- *sotsiaalkindlustusfondid*: riiklikud, osariigi/liidumaa ja kohalikud institutsioonilised üksused, mille peamine tegevusala on sotsiaaltoetuste pakkumine (ESA 95, punkt 2.74).

Muud residentide sektorid, s.t mitterahaloomeasutustest residendid, mis ei kuulu valitsussektorisse, on:

- *muud finantsvahendajad + finantsvahenduse abiettevõtted*: rahaloomes mitteosalevad finantsettevõtted ja kvaasiettevõtted (välja arvatud kindlustusettevõtted ja pensionifondid), mille peamine tegevusala on finantsvahendus ning mis võtavad institutsiooniliste üksuste ees, mis ei ole rahaloomeasutused, kohustusi muul kujul kui raha, hoiused ja/või hoiuste lähedased asendajad (ESA 95, punktid 2.53–2.56). Nende hulka kuuluvad ka kõik finantsettevõtetest ja kvaasiettevõtetest finantsvahenduse abiettevõtted, mille peamine tegevusala on abistamine finantsvahenduses (ESA 95, punktid 2.57–2.59),
- *kindlustusseltsid ja pensionifondid*: rahaloomes mitteosalevad finantsettevõtted ja kvaasiettevõtted, mille peamine tegevusala on finantsvahendus seoses riskide koondamisega (ESA 95, punktid 2.60–2.67),
- *kaupu ja mittefinantsteenuseid tootvad ettevõtted*: ettevõtted ja kvaasiettevõtted, mis ei tegele finantsvahendusega, vaid peamiselt turustatava kauba ja mittefinantsteenuste tootmisega (ESA 95, punktid 2.21–2.31),
- *kodumajapidamised*: üksikisikud või üksikisikute rühmad kui tarbijad ja kui tootjad, kes toodavad kaupu ja mittefinantsteenuseid ainult oma lõpptarbimiseks, ning kui turukaupade ja finants- ja mittefinantsteenuste tootjad, tingimusel et nende tegevusvaldkond ei vasta kvaasiettevõtte tegevusvaldkonnale. See mõiste hõlmab ka kodumajapidamisi teenindavaid kasumitaotluseta asutusi, kes põhimõtteliselt tegelevad turuvälise kaupade ja teenuste tootmisega teatavatele kodumajapidamiste rühmadele (ESA 95, punktid 2.75–2.88).

Väljaspool riigi territooriumi asuvate mitterahaloomeasutustest tehingupoolte sektori klassifitseerimiseks võib täpsemaid suuniseid leida EKP rahandus- ja pangandusstatistika sektori käsiraamatust ("*Money and Banking Statistics Sector Manual*").

Instrumentide kategooriate määratlused

Varade ja kohustuste liigendus võtab arvesse finantsüsteemide erisusi. Teatavaid varade ja kohustuste kategooriaid liigitatakse vastavalt nende emiteerimise tähtajale. Esialgne tähtaeg tähendab finantsinstrumenti kindlaksmääratud kehtivusaega, enne mille möödumist ei saa seda lunastada (nt võlakirjad) või kaasneb lunastamisega teatav sanktsioon (nt mõned hoiuste liigid). Ettetateamisaeg on periood, mis algab kuupäeval, kui omanik teatab kavatsusest lunastada instrument, ning lõpeb kuupäeval, mil omanikul on õigus see sularahasse konverteerida, ilma et tema suhtes rakendataks sanktsioone. Finantsinstrumente liigitatakse ettetateamisaaja järgi ainult juhul, kui neil puudub kokkulepitud tähtaeg.

Järgnevates tabelites esitatakse üksikasjalik standardne ülevaade instrumentide kategooriatest, mille järgi riikide keskpangad kehtestavad riigi tasandil kohaldatavad kategooriad käesoleva määruse kohaselt. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ St need tabelid ei ole konkreetsete finantsinstrumentide nimekirjad.

Igakuise koonbilansi instrumentide kategooriate üksikasjalik kirjeldus

VARADE KATEGORIAID

Kategooria	Peamiste omaduste kirjeldus
1. Sularaha	Ringluses olevad euro ja välisriikide pangatähed ja müündid, mida tavaliselt kasutatakse maksete tegemiseks
2. Laenu	<p>Aruandluse kava puhul hõlmavad laenu andmeesitajate poolt laenuvõtjatele laenata vaid vahendeid, mida ei tõendata dokumentidega või mida tõendab üksainus dokument (isegi kui see on muutunud kaubeldavaks). Laenu sisaldavad varasid hoiuste kujul:</p> <ul style="list-style-type: none"> — hoiused teistes rahaloomeasutustes — halvad laenu, mida ei ole veel tagasi makstud või kustutatud <p>Halvadeks laenudeks peetakse laene, mille tagasimaksmine on hilineunud või mille tagasimaksmisvõimalused on takistatud. Riikide keskpangad määratlevad, kas halvad laenu tuleb kirjendada koos provisjonidega või ilma</p> <ul style="list-style-type: none"> — mittekaubeldavad väärtpaberid <p>Hallatavad väärtpaberid, v.a aktsiad ja muu omakapital, mis ei ole vabalt kaubeldavad ja millega ei saa kaubelda järelturul, vt ka "kaubeldud laenu"</p> <ul style="list-style-type: none"> — kaubeldavad laenu <p>Laenu, mis on tegelikult muutunud vabalt kaubeldavaks, liigitatakse varade kirje "laenu" alla juhul, kui neid tõendatakse jätkuvalt üheainsa dokumendiga ja üldjuhul kaubeldakse nendega ainult harva:</p> <ul style="list-style-type: none"> — allutatud laenu hoiuse või laenu kujul <p>Allutatud laenuinstrumentid annavad emiteerinud asutuse vastu allutatud nõude, mida võib kasutada alles siis, kui kõik kõrgema järgu nõuded (nt hoiused/laenu) on rahuldatud, andes neile mõned aktsiate ja muu omakapitali omadused. Statistika puhul käsitletakse allutatud laenu finantsinstrumendi laadi kohaselt, s.t see liigitatakse kas "laenu" või "väärtpaberite, v.a aktsiad" alla vastavalt instrumendi laadile. Kui kõiki postipankade hallata vaid allutatud laene esitatakse jooksvas statistikas ühe arvuna, tuleb see arv esitada kirjes "väärtpaberid, v.a aktsiad" sel põhjusel, et allutatud laenu esinevad enamasti väärtpaberite, mitte laenude kujul</p> <ul style="list-style-type: none"> — nõuded pöördreotehingute alusel <p>Andmeesitajate ostetud väärtpaberite eest vahetuseks makstud sularaha vastaskirje</p> <p>Järgmist kirjet ei käsitleta laenu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — usalduse alusel antud laenu <p>usalduse alusel antud laenu ("usalduslaenu") on laenu, mis tehakse ühe osapoole nimel ("usaldusisik") kolmanda osapoole eest ("soodustatud isik"). Statistika puhul ei kirjendata usalduse alusel antud laene usaldusisiku bilansis, kui rahaliste vahendite omanise riskid ja tulud jäävad soodustatud isikule. Omandi riskid ja tulud jäävad soodustatud isikule, kui: i) soodustatud isik võtab endale laenu krediidiriski (s.t usaldusisik vastutab ainult laenu administratiivse haldamise eest); või ii) soodustatud isiku investering on garanteeritud kaotuste vastu, kui usaldusisik peaks likvideerimisele minema (s.t usalduse alusel antav laenu ei ole osa usaldusisiku varadest, mida võib pankroti korral jaotada)</p>

Kategooria	Peamiste omaduste kirjeldus
3. Väärtpaberid, v.a aktsiad	<p>Väärtpaberid, välja arvatud aktsiad või muu omakapital, mis on tavaliselt järelelurul vabalt kaubeldavad või mida võib turul tasaarvestada ning mis ei anna omanikule emiteeriva asutuse suhtes mingeid omandiõigusi. Siia kuuluvad:</p> <ul style="list-style-type: none"> — väärtpaberid, mille omanikul on tingimusteta õigus saada kindlaksmääratud või lepingus ettenähtud tasu kupongimakssete ja/või nimetatud kindla summaga teataval kuupäeval (teataval kuupäevadel) või alates emiteerimisel kindlaksmääratud kuupäevast — edasimüüdivad laenu, mis vormistatakse ümber suure hulga identsete dokumentidena ja millega võib kaubelda järelelurul (vt ka kategooria 2 "kaubeldavad laenu") — allutatud laen võlakirjade kujul (vt ka kategooria 2 "allutatud laenu hoiuse või laenu kujul") — järjepidevuse hoidmiseks repo-tüüpi tehingute käsitlemisel jäävad väärtpaberite laenuühingute alusel laenatud väärtpaberid esialgse omaniku bilanssi (ja neid ei viida üle ajutise omaniku bilanssi), kui pöördtehing on kindel kohustus (ja mitte lihtsalt võimalus)
3a. Väärtpaberid, v.a aktsiad, kuni üheaastase esialgse tähtajaga	<ul style="list-style-type: none"> — Kaubeldavad võlakirjad (dokumentidega tõendatud või mitte), mille esialgne tähtaeg on kuni üks aasta — Kaubeldavad laenu, mille esialgne tähtaeg on kuni üks aasta, mis on ümber vormistatud suure hulga identsete dokumentidena ja millega kaubeldakse järelelurul — Allutatud laenu võlakirjade kujul, mille esialgne tähtaeg on kuni üks aasta
3b. Väärtpaberid, v.a aktsiad, üle ühe- ja kuni kaheaastase esialgse tähtajaga	<ul style="list-style-type: none"> — Kaubeldavad võlakirjad (dokumentidega tõendatud või mitte), mille esialgne tähtaeg on üle ühe ja kuni kaks aastat — Kaubeldavad laenu, mille esialgne tähtaeg on üle ühe ja kuni kaks aastat, mis on ümber vormistatud suure hulga identsete dokumentidena ja millega kaubeldakse järelelurul — Allutatud laenu võlakirjade kujul, mille esialgne tähtaeg on üle ühe ja kuni kaks aastat
4. Rahaturufondide aktsiad/osakud	<p>See varade kirje hõlmab rahaturufondide emiteeritud aktsiaid/osakuid. Rahaturufondid on ühisinvesteeringutevahendid, mille aktsiaid/osakuid on likviidsuse poolest hoiuste lähedased asendajad ning kes investeerivad peamiselt rahaturuinstrumentidesse ja/või rahaturufondide aktsiatesse/osakutesse ja/või muudesse ülekantavatesse võlakohustustesse, mille järelejäätud tähtaeg on kuni üks aasta, ja/või pangahoiustesse ja/või kes soovivad saavutada tasuvust, mis on ligilähedane rahaturuinstrumentide intressimääradele</p>

KOHUSTUSTE KATEGORIAD

Kategooria	Peamiste omaduste kirjeldus
9. Hoiused	<p>Andmeesitajate poolt kreditoridele võlgnetavad summad, välja arvatud kaubeldavate väärtpaberite emissioonist tulenevad summad. Aruandluskava puhul jaotatakse see kategooria ülecõhoiusteks, kokkulepitud tähtajaga hoiusteks, etretatamistähtajaga lõpetatavateks hoiusteks ja tagasiositulepinguteks</p> <p>“Hoiused” hõlmavad ka “laene” kui rahaloomeasutuste kohustusi. Põhimõtteliselt on laen postipankadele laekunud summa, mis ei ole “hoiuste” kujul. ESA 95 eristab “laene” ja “hoiuseid” algatava osapoolle alusel (kui see on laenuvõtja, on tegu laenuga, kui aga võlausaldaja, on tegu hoiusega), kuigi tegelikkuses muutub selle eristuse asjakohasus siseriikliku finantsstruktuuri kohaselt. Aruandluse kavas ei tunnustata “laene” eraldi kategooriana bilansi kohustuste poolel. Selle asemel tuleb võlad, mida peetakse “laenudeks”, liigitada eristamata kirjesse “hoiuste näol esinevad kohustused”, kui neid ei esinda kaubeldavad instrumentid. See vastab juba kirjeldatud “hoiuste näol esinevate kohustuste” määratlusele</p> <p>Andmeesitajate emiteeritud edasiandmisõigusega võlainstrumentid liigitatakse üldiselt kirjesse “hoiused (kohustused)”. Instrumente võib nimetada “mitte vabalt kaubeldavateks”, kuna vahendi seadusliku omandi üleandmisel on piiranguid, mis tähendab, et nendega turul kaubelda, või kuigi nad on tehniliselt kaubeldavad, ei saa nendega turul kaubelda korrasstatud turu puudumise tõttu. Andmeesitajate emiteeritud edasiandmisõigusega instrumentid, mis hiljem muutuvad kaubeldavaks ja millega saab kaubelda järelturul, tuleks ümber liigitada “võlaväärtpaberiteks”</p> <p>Tuletisepingute alusel tehtud tagasihoiused (tagatised) tuleks liigitada “hoiuste näol esinevate kohustuste” hulka, kui nad esindavad postipankades deponeeritud sularahatagatist ja kui nad jäävad deponeerija omandiks ning makstakse lepingu lõppemisel deponeerijale tagasi. Kehitva turutava alusel soovitatakse samuti, et andmeesitaja saadud tagatised tuleks liigitada ainult “hoiuste näol esinevateks kohustusteks” määral, mil postipangale edastatakse vahendid, mis on vabalt kättesaadavad edasilaenamiseks. Kui postipanga saadud tagatise osa tuleb edasi anda teisele tuletisurul osalejale (nt arvelduskojale), tuleks “hoiuste näol esinevaks kohustuseks” liigitada põhimõtteliselt ainult postipanga käsutusse jääv osa. Kehitva turutava keerukus võib muuta raskeks tegelikult tagasimakstavate tagatiste identifitseerimise, sest mitmesugust tüüpi tagatist pannakse eristamata samale arvele, või postipangale edasilaenatavaid varasid andvate tagatiste identifitseerimise. Sellistel juhtudel võib need tagatised liigitada “muude kohustuste” või “hoiuste näol esinevate kohustuste” alla riigisisese tava kohaselt</p> <p>“Sihtotstarbelised, nt liisingilepingutega seotud saldod” liigitatakse kas hoiuste näol esinevate kohustustena kirjes “kokkulepitud tähtajaga hoiused” või “etretatamistähtajaga lõpetatavad hoiused” vastavalt asjakohase lepingu tähtajale või säteele</p> <p>Usalduse alusel saadud varasid (hoiuseid) ei esitata postipanga statistilises bilansis (vt “usalduse alusel antud laenuid” kategooria 2 all)</p>
9.1. Ülecõhoiused	<p>Hoiused, mis on sularahasse konverteeritavad ja/või mida on võimalik nõudmisel üle kanda pangatšekiga, panga maksekorraldusega, deebetkandega või samalaadsete vahendite abil ilma oluliste viivutuste, piirangute või sanktsioonideta. Elektronrahana ettemakstud summad esindavad saldod “riistvarapõhise” e-rahaga (nt ettemaksekaardid) või “tarkvarapõhise” e-rahaga kujul, mida emiteerivad postipangad, kuuluvad selle kirje alla. Siia ei kuulu mitteülekantavad hoiused, mida saab nõudmise korral välja võtta, kuid mille väljavõtmisel rakendatakse olulisi sanktsioone</p> <ul style="list-style-type: none"> — saldod (intressi kandvad või mitte), mida on võimalik oluliste sanktsioonide või piiranguteta arveldada tšeki, pangakorralduse, deebetkande vms abil — saldod (intressi kandvad või mitte), mida on võimalik oluliste sanktsioonide või piiranguteta sularahasse konverteerida nõudmise korral kohe või hoiuse tegemisele järgneva tööpäeva lõpuks, kuid mis ei ole ülekantavad — saldod (intressi kandvad või mitte), mis esindavad ettemakstud summast seoses “riistvarapõhise” või “tarkvarapõhise” e-rahaga — laenuid, mis tuleb tagasi maksta laenu andmise päevale järgneva tööpäeva lõpuks
9.2. Kokkulepitud tähtajaga hoiused	<p>Mitteülekantavad hoiused, mida ei saa enne kokkulepitud tähtaega sularahasse konverteerida või mida saab enne kokkulepitud tähtaega sularahasse konverteerida ainult juhul, kui omaniku suhtes rakendatakse teatavaid sanktsioone. See kirje hõlmab ka riiklikult reguleeritavad säänuhoiuseid, kui tähtajaga seotud kriteerium ei ole asjakohane (liigitatud üle kaheaastase tähtaja vööndisse). Automaatselt pikenevad finantstooted tuleb liigitada varasema tähtaja järgi. Kuigi kokkulepitud tähtajaga hoiustel võib olla võimalus varasemaks tagasinõudmiseks pärast etretatamist või need võivad olla tagasinõutavad sõltuvalt teatavatest sanktsioonidest, ei loeta neid omadusi liigitamise puhul asjakohasteks</p>

Kategooria	Peamiste omaduste kirjeldus
9.2a.	<p>Hoiused kokkulepitud tähtajaga kuni üheaastase tähtajaga hoiused</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kuni üheaastase kindlaksmääratud tähtajaga hoiused (välja arvatud hoiused, mille esialgne tähtaeg on üks päev), mis ei ole ülekanntavad ja mida ei saa enne kõnealust tähtaega sularahasse konverteerida — Kuni üheaastase kindlaksmääratud tähtajaga hoiused, mis ei ole ülekanntavad, kuid mille võib eelneva teatamise korral enne kõnealuse tähtaja lõppu tagasi saada; teatamise korral klassifitseeritakse saldo 9.3.a all — Kuni üheaastase kindlaksmääratud tähtajaga hoiused, mis ei ole ülekanntavad, kuid mille võib nõudmise korral ja teatavate sanktsioonide rakendamisel tagasi saada — Tagatismaksed, mis tehakse ühe aasta jooksul lõpetatavate tuletisinstrumentide lepingute alusel, mille puhul antakse krediidiriskiga seoses sularahatagatis, kuid mis jäävad hoiustaja omandisse ja makstakse talle lepingu lõpetamisel tagasi — Üheainsa dokumendiga tõendatud laenuid, mille esialgne tähtaeg on kuni üks aasta — Postipankade emitteeritud edasiandmisõigusega võlakirjad (dokumentidega tõendatud või mitte), mille esialgne tähtaeg on kuni üks aasta — Postipankade antud allutatud laenuid hoiuste või laenude kujul, mille esialgne tähtaeg on kuni üks aasta
9.2b.	<p>Hoiused kokkulepitud tähtajaga üle ühe aasta ning kuni kaks aastat</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ühe- kuni kaheaastase kindlaksmääratud tähtajaga hoiused, mis ei ole ülekanntavad ja mida ei saa enne kõnealust tähtaega sularahasse konverteerida — Ühe- kuni kaheaastase kindlaksmääratud tähtajaga hoiused, mis ei ole ülekanntavad, kuid mille võib eelneva teatamise korral enne kõnealuse tähtaja lõppu tagasi saada; teatamise korral klassifitseeritakse saldo 9.3.a all — Ühe- kuni kaheaastase kindlaksmääratud tähtajaga hoiused, mis ei ole ülekanntavad, kuid mille võib nõudmise korral ja teatavate sanktsioonide rakendamisel tagasi saada — Tagatismaksed, mis tehakse ühe kuni kahe aasta jooksul lõpetatavate tuletisinstrumentide lepingute alusel, mille puhul antakse krediidiriskiga seoses sularahatagatis, kuid mis jäävad hoiustaja omandisse ja makstakse talle lepingu lõpetamisel tagasi — Üheainsa dokumendiga tõendatud laenuid, mille esialgne tähtaeg on üks kuni kaks aastat — Postipankade emitteeritud edasiandmisõigusega võlakirjad (dokumentidega tõendatud või mitte), mille esialgne tähtaeg üle ühe aasta ja kuni kaks aastat — Postipankade antud allutatud laenuid hoiuste või laenude kujul, mille esialgne tähtaeg on üle ühe aasta ja kuni kaks aastat
9.3.	<p>Ertteatamis- lõpetatavad hoiused</p> <p>Mitteülekanntavad hoiused, millel puudub kokkulepitud tähtaeg ning mida ei saa sularahasse konverteerida etteatamisajaga, millele eelneval ajal ei ole võimalik hoiuseid sularahasse konverteerida või rakendada sel juhul sanktsioone. Need hõlmavad hoiuseid, mida on lubatud nõudmise korral seaduslikult välja võtta, kuid mille väljavõtmise suhtes rakendatakse siseriiklikest tavadest lähtuvalt olulisi sanktsioone ja piiranguid (klassifitseeritakse kuni kolmekuulise tähtaja vööndisse) ning investeringute kontosid, millel puudub etteatamisaja või kokkulepitud tähtaeg, kuid mille väljavõtmise kohta kehtivad piirangud (klassifitseeritakse üle kolmekuulise tähtaja vööndisse)</p>
9.3a	<p>Kuni kolme-kuulise etteatamis- lõpetatavad hoiused</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kindlaksmääratud tähtajata hoiused, mida saab välja võtta ainult kuni kolmekuulise etteatamisajaga — Mitteülekanntavad arveldushoiused ja muud liiki jaehoiused, mida on küll lubatud nõudmise korral seaduslikult lõpetada, kuid mille lõpetamisel rakendatakse olulisi sanktsioone — Kindlaksmääratud tähtajaga hoiused, mis ei ole ülekanntavad, kuid mille ennetähtaegse väljavõtmise suhtes on rakendatud alla kolmekuulist etteatamisaja

III LISA

MIINIMUMNÕUDED, MIDA PEAB TÄITMA TEGELIK ANDMEID ESITAV ÜLDKOGUM

EKP statistikaaruandluse nõuete täitmiseks peavad andmeesitajad täitma järgmisi miinimumnõudeid.

1. Edastamise miinimumnõuded

- (a) Andmed tuleb riikide keskpankadele edastada õigeaegselt ning järgides nende poolt kehtestatud tähtaega;
- (b) statistilised aruanded tuleb esitada sellises vormis ja vormingus, mis vastab riikide keskpankade kehtestatud andmete esitamise tehnilistele nõuetele;
- (c) tuleb kindlaks määrata andmeesitaja kontaktisik/kontaktisikud;
- (d) tuleb järgida riikide keskpankadele andmete edastamise tehnilisi nõudeid.

2. Täpsuse miinimumnõuded

- (e) Statistiline teave peab olema õige:
  - tagada tuleb lineaarne vastavus (nt vahesummad kokku peavad vastama lõppsummadele),
  - andmed on kordumisel samad;
- (f) andmeesitajad peavad suutma anda teavet arengute kohta, mis ilmnevad edastatud andmetest;
- (g) statistiline teave peab olema täielik: andmelünkade kohta tuleb RKPdele esitada teade ja selgitus ning täita lüngad niipea kui võimalik;
- (h) statistilises teabes ei tohi olla pidevaid ja struktuurilisi lünki;
- (i) andmeesitajad peavad järgima neid mõõtmeid ja kümnendkohti, mis riikide keskpangad on määranud andmete tehniliseks edastamiseks;
- (j) andmeesitajad peavad järgima arvude ümardamise põhimõtteid, mis riikide keskpangad on kehtestanud andmete tehniliseks edastamiseks.

3. Mõistete vastavuse miinimumnõuded

- (k) Statistiline teave peab vastama käesolevas määruses olevatele määratlustele ja liigitustele;
- (l) kui nendest mõistetest ja liigitustest on kõrvale kaldunud, kontrollivad andmeesitajad võimaluse korral korrapäraselt kasutatud meetme ja käesolevas määruses sätestatud meetme vahelist erinevust ja möödavad selle;
- (m) andmeesitajad peavad suutma selgitada andmete esitamise katkemist, mis ilmneb esitatud andmete võrdlemisel varasemate ajavahemike andmetega.

4. Andmete parandamise miinimumnõuded

- (n) Tuleb järgida EKP ja riikide keskpankade sätestatud põhimõtteid ja korda andmete parandamiseks. Korrapäraselt tehtavatest parandustest kõrvalekalduvatele parandustele tuleb lisada selgitus.
-